

INTEGRUOTAS ISTORIJOS IR GEOGRAFIJOS PROJEKTO VEIKLOS PAMOKOS PALNAS	PROJEKTO TEMA: PAŽINKIME VILNIŲ. KLASĖ: 7–8 TRUKMĖ: 2–3 PAMOKOS		
<p>MOKYMOSI UŽDAVINIAI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Naudojantis įvairias informacijos šaltiniais parengti kvietimą-programą į socialinių mokslų dieną, kurios visi renginiai vyks Vilniaus senamiesčio nurodytose vietose. • Pristatyti parengtus kvietimus, apibendrinti projektinės veiklos etapus. 	<p>BENDROSIOS PROGRAMOS <i>Dalyko kompetencija</i></p> <table border="1" data-bbox="740 436 1428 808"> <thead> <tr> <th data-bbox="740 436 1428 477"> Mokinių pasiekimai (Bendroji programa) </th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="740 477 1428 808"> <p><i>Nuostatos.</i> Domėtis savo gyvenamosios vietovės, Lietuvos, kaimyninių tautų bei Europos praeitimi ir dabartimi. <i>Gebėjimai.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Naudoja istorijos šaltinius informacijai gauti, juos analizuoja ir daro apibendrinimus. • Atskleidžia aptariamų įvykių ir reiškinių vidines ir išorines priežastis, jų sąsajas. • Naudojantis vietovės planu, gebėti orientuotis vietovėje. </td> </tr> </tbody> </table>	Mokinių pasiekimai (Bendroji programa)	<p><i>Nuostatos.</i> Domėtis savo gyvenamosios vietovės, Lietuvos, kaimyninių tautų bei Europos praeitimi ir dabartimi. <i>Gebėjimai.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Naudoja istorijos šaltinius informacijai gauti, juos analizuoja ir daro apibendrinimus. • Atskleidžia aptariamų įvykių ir reiškinių vidines ir išorines priežastis, jų sąsajas. • Naudojantis vietovės planu, gebėti orientuotis vietovėje.
Mokinių pasiekimai (Bendroji programa)			
<p><i>Nuostatos.</i> Domėtis savo gyvenamosios vietovės, Lietuvos, kaimyninių tautų bei Europos praeitimi ir dabartimi. <i>Gebėjimai.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Naudoja istorijos šaltinius informacijai gauti, juos analizuoja ir daro apibendrinimus. • Atskleidžia aptariamų įvykių ir reiškinių vidines ir išorines priežastis, jų sąsajas. • Naudojantis vietovės planu, gebėti orientuotis vietovėje. 			
<p>MOKYMOSI VEIKLA</p> <p>Darbas organizuojamas pagal projekto etapus (žr., 1 ir 2 priedą).</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Pasirengimas.</i> Apibrėžiama tema, iškeliami problema. Apgalvokite: Kas dalyviai? Ko siekiama? Kokie numatomi renginiai? Kas ves? Kokių išteklių prireiks? Koks bus dienos pavadinimas? ir t.t. 2. <i>Planavimas.</i> Darbas organizuojamas nedidelėmis grupėmis. Kiekviena grupė suformuluoja uždavinius, pasiskirsto darbus ir suplanuoja darbų eigą. 3. <i>Vykdymas.</i> Grupėse renka medžiagą ir kritiškai vertiną informaciją. 4. <i>Apibendrinimas.</i> Kiekviena grupė stengiasi surasti atsakymą / sprendimą numatytai problemai išspręsti. Kiekviena grupė pasirengia pristatyti rezultatus. 5. Grupės pristato darbo rezultatus. 6. Darbų apibendrinimas. 7. Įvertinimas. <p>REFLEKSIJA</p> <p>Remiantis aptartais kriterijais, apmąstomas ir įsivertinamas savo indėlis į projekto sėkmę, suteikiama grįžtamoji informacija kitiems projekto dalyviams.</p>	<p><i>Bendrosios kompetencijos</i></p> <table border="1" data-bbox="740 869 1428 1317"> <thead> <tr> <th data-bbox="740 869 1428 909"> Kompetencijų aspektai </th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="740 909 1428 1317"> <ul style="list-style-type: none"> • Rinkti ir naudoti reikalingą informaciją; • Sisteminti didelės apimties medžiagą; • Organizuoti savo ir kitų darbą; • Bendradarbiauti sprendžiant iškeltuosius uždavinius; • Imtis atsakomybės už savo veiksmus; • Turėti savo nuomonę ir ją ginti; • Būti savikritiškam ir gebėti kritiškai, argumentuotai aptarti kitų požiūrius; • Suvokti savo darbo tikslus ir perspektyvas; • Sieti teorines žinias su praktiniu darbu; • Suprasti pagrindinius visuomenėje vykstančius procesus. </td> </tr> </tbody> </table> <p>PRIEMONĖS</p> <p>Dalomoji medžiaga , rašymo priemonės, spalvoti popieriaus lapai, prieiga prie interneto: www.maps.lt</p> <p>VERTINIMAS</p> <p>Kvietimas-programa vertinama pagal kriterijus (žr., 4 priedas):</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>pateiktų tinkamų idėjų gausumą</i> (kiek buvo pateikta iš viso idėjų - susumavus visas užduoties dalyse pateiktas idėjas rašomas balas); • <i>mąstymo lankstumą</i> (kiek yra skirtingo pobūdžio idėjų); • <i>originalumą</i> (kiek ir kokių originalių idėjų buvo pateikta, originalios yra tos, kurios nesikartoja kitose grupėse, už kiekvieną jų gaunama po balą); • <i>detalumą</i> (kiek detalai buvo išgvildenta problema, vertinama kiekviena dalis pagal tai, kaip detalai pateikiama problemos analizė. Maksimalus šios dalies balų skaičius – 4). <p>Bendrųjų kompetencijų vertinimas pagal voratinklį. (žr., 5 priedas)</p>	Kompetencijų aspektai	<ul style="list-style-type: none"> • Rinkti ir naudoti reikalingą informaciją; • Sisteminti didelės apimties medžiagą; • Organizuoti savo ir kitų darbą; • Bendradarbiauti sprendžiant iškeltuosius uždavinius; • Imtis atsakomybės už savo veiksmus; • Turėti savo nuomonę ir ją ginti; • Būti savikritiškam ir gebėti kritiškai, argumentuotai aptarti kitų požiūrius; • Suvokti savo darbo tikslus ir perspektyvas; • Sieti teorines žinias su praktiniu darbu; • Suprasti pagrindinius visuomenėje vykstančius procesus.
Kompetencijų aspektai			
<ul style="list-style-type: none"> • Rinkti ir naudoti reikalingą informaciją; • Sisteminti didelės apimties medžiagą; • Organizuoti savo ir kitų darbą; • Bendradarbiauti sprendžiant iškeltuosius uždavinius; • Imtis atsakomybės už savo veiksmus; • Turėti savo nuomonę ir ją ginti; • Būti savikritiškam ir gebėti kritiškai, argumentuotai aptarti kitų požiūrius; • Suvokti savo darbo tikslus ir perspektyvas; • Sieti teorines žinias su praktiniu darbu; • Suprasti pagrindinius visuomenėje vykstančius procesus. 			

Projektinės veiklos simuliacija Vilniaus senamiestyje

Dalyviai: geografijos, istorijos ir pilietinio ugdymo mokytojai

1 etapas. Susiskirstę grupėmis po 3–5 asmenis (gali būti to paties dalyko mokytojai arba mišri istorijos ir geografijos mokytojų grupė) nueina į vieną iš žemiau nurodytų Vilniaus senamiesčio vietų:

- Katedros aikštė
- Bernardinų sodas (Sereikiškių parkas)
- Vilniaus universiteto pastatų kompleksas
- Rotušės aikštė
- Aušros vartai

2 etapas. Kiekvienoje aplankytoje vietoje reikalinga atkreipti dėmesį į tos vietos objektus, kurių dėka mokiniai gali įgyti žinių ir plėsti supratimą apie geografijos, istorijos ir pilietiškumo dalykus. Taip pat galima į tos vietos objektus žvelgti iš kitos perspektyvos, t. y. kuomet mokiniai gali taikyti žinias konkrečioje situacijoje.

Pageidautina orientuotis į šių dalykų (istorija, geografija, pilietiškumas) integraciją.

3 etapas. Grupėje pasitarus reikalinga numatyti, kokią projektinę veiklą ir kūrybiškumą ugdančią veiklą, galėtumėte skirti mokiniams. Darykime prielaidą, kad mokiniai po tam tikro laiko apsilankys šioje vietoje ir, toje vietoje būdami, galės atlikti jūsų numatytą užduotį.

Rekomenduojama projektinės veiklos atlikimo planavimo schema.

- Projektinės veiklos vieta
- Tikslas, uždaviniai
- Reikalingos priemonės
- Numatytos veiklos (užduotys)
- Laukiami rezultatai

4 etapas. Projektinės veiklos simuliacijos Vilniaus senamiestyje pirminis pristatymas kitiems seminaro dalyviams, refleksija.

Metodiniai patarimai mokytojui**Projektinio darbo etapai**

Planuojant projektą ir organizuojant mokymąsi svarbu neišleisti iš akių pagrindinių projektinio darbo etapų:

- *pasirengimo* – aptariama ir apibrėžiama tema, iškeliamas ir įvardijamas mokiniams aktualus problema / problemos;
- *planavimo* – susiskirstoma į grupes, suformuluojamas tikslas, grupių (grupių narių) ilgalaikiai ir trumpalaikiai uždaviniai (jie sudarys įvertinimo pamatą), numatoma veiksmų trukmė, tarpinių atsiskaitymų pobūdis ir laikas;
- *vykdymo* – renkama ir interpretuojama informacija, atliekami praktiniai darbai, atsiskaitoma už tarpinius rezultatus;
- *apibendrinimo* – randamas problemos (-ų) sprendimas, pasirengiama pateikti apibendrintus projekto rezultatus (ataskaitą);
- *pristatymo* – projekto rezultatai pristatomi klasei, mokyklos, miestelio bendruomenei ir kt.);
- *įvertinimo* – remiantis aptartais kriterijais, apmąstomas ir įsivertinamas savo indėlis į projekto sėkmę, suteikiama grįžtamoji informacija kitiems projekto dalyviams.

Dalyvavimas projektinėje veikloje daro didelį poveikį vidinei mokinių motyvacijai. Ji ypač sustiprėja, kai mokiniai patys pasirenka temą ir suformuluoja problemą. Galimybė dirbti savarankiškai ir atlikti tam tikrus vaidmenis taip pat stiprina mokymosi motyvaciją. Tačiau nederėtų pamiršti, kad ir projektinėje veikloje reikia laikytis tam tikrų įsipareigojimų. Šie įsipareigojimai gali kisti skirtinguose veiklos etapuose. Toliau lentelėje pateikiamas vaidmenų pasiskirstymo skirtinguose projektinės veiklos etapuose pavyzdys.

(Pagal Sahlberg, 2006)

Etapas	Mokinio (-ių) vaidmuo	Mokytojo vaidmuo	Įsipareigojimai
1. Pasirengimas –apibrėžti temą, iškelti ir įvertinti problemą.	Užduoti klausimus. Įsipareigoti dirbti išvien. Siekti sutarimo.	Supažindinti su kontekstu. Paašškinti metodą. Raginti mokinius užduoti klausimus.	<i>Mokytojo:</i> valdyti procesą. <i>Mokinių:</i> aktyviai dalyvauti.
2. Planavimas – susiskirstyti į grupes, suformuluoti uždavinius, pasidalyti veiklomis, suplanuoti tyrimo eigą.	Kolektyviai planuoti. Aktyviai prisidėti. Padėti kitiems mokiniams.	Padėti.	<i>Mokytojo:</i> patikrinti planus. <i>Mokinių:</i> bendradarbiauti.
3. Vykdymas – grupėse surinkti ir interpretuoti informaciją, atsiskaityti už tarpinius rezultatus.	Siekti rezultato. Rasti informacijos. Interpretuoti.	Palaikyti tyrimą. Stebėti pažangą ir bendravimą, padėti, kai būtina.	<i>Mokytojo:</i> sudaryti galimybes naudotis informacija. <i>Mokinių:</i> įvertinti duomenų patikimumą.
4. Apibendrinimas – grupėse rasti problemos sprendimą, suplanuoti pristatymus, pasirengti pateikti projekto rezultatus.	Dalyvauti apibendrinant rezultatus ir priimant sprendimus, rengiant pristatymą. Užtikrinti, kad visi dalyvautų.	Skatinti ir padėti. Supažindinti su gero pristatymo kriterijais.	<i>Mokytojo:</i> paašškinti pristatymo paskirtį. <i>Mokinių:</i> priimti problemos sprendimą ir parengti pristatymą.
5. Pristatymas –pristatyti grupės darbo rezultatus.	Pristatyti savo darbą. Padėti kitiems įsitraukti.	Stebėti ir suteikti grįžtamąją informaciją.	<i>Mokytojo:</i> parengti vietą. <i>Mokinių:</i> projekto rezultatus pristatyti taip, kad ir kiti mokiniai įgytų naujų žinių.
6. Įvertinimas – individualiai ir bendrai apmąstyti ir įvertinti rezultatus.	Įvertinti savo veiklą ir rezultatus. Suteikti grįžtamąją informaciją visiems kitiems.	Vadovauti procesui. Padėti mokiniams suprasti, ką jie patys išmoko.	<i>Mokytojo:</i> padaryti galutines išvadas. <i>Mokinių:</i> būti patiems sau atvirais.

Šioje lentelėje surašyti vaidmenys ir pareigos skirtinguose projektuose gali būti kitokie. Taip pat tai gali priklausyti nuo mokinių patirties mokantis šiuo metodu.

Pagal: <http://www.ugdome.lt/kompetencijos5-8/pagrindinis/kompetenciju-ugdymo-praktika/projektai/projektas-kaip-metodas/>

KATEDROS AIKŠTĖ (ŠVENTARAGIO SLĖNIS)

A šaltinis

Katedros aikštė – tai istorinis miesto centras. Čia, Neries ir Vilnios upių santakoje, prekybinių kelių sankryžoje pradėjo formuotis Vilniaus miestas. Tai viena iš ankščiausiai paminėtų Vilniaus vietų, senovės legendose dažnai būdavo vadinama Šventaragio slėniu. XIII a. šioje aikštėje stovėjo žemutinė pilis, kurią sudarė Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės administracinis ir gynybinis centras, arsenalas ir religinės institucijos. Ruda juosta, einanti per Katedros aikštę nubrėžta neveltui, ja pažymėta senoji Vilniaus gynybinės sienos riba, Vyskupų rūmų pastatai ir bokštai. Katedros aikštę puošia pati svarbiausia Lietuvos bažnyčia – Vilniaus arkikatedra bazilika, kurios ištakos siekia net 1251 m., manoma, kad tuo metu Mindaugas, priėmęs krikštą ir įkūrė pirmąją katedrą.

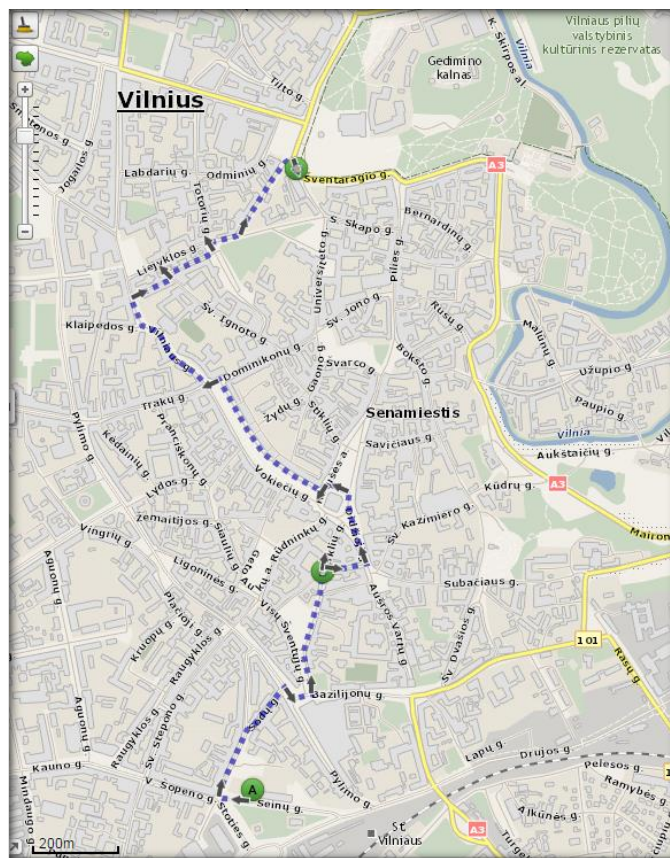
Čia pat stovėjo ir trys pilys krašto gynybai, tai yra Aukštutinė, Žemutinė bei Kreivoji pilys. Aukštutinė pilis (dabar išlikęs tik Gedimino bokštas) – Vilniaus ir visos Lietuvos simbolis, pirmą kartą paminėta 1323 m. Gedimino laiškuose. Pilis daugybę kartų buvo puolama kryžiuočių ir jų sąjungininkų, 1419 m. pilį nusiaubė gaisras, po to ją atstatė Vytautas. Laikui bėgant pilis dar ne kartą nukentėjo, kol galiausiai iš visos pilies liko tik vienintelis – vakarinis bokštas. Per XX a. karus bei okupacijas bokšte būdavo iškeltos įvairių okupacinių galybių vėliavos, o nuo 1988 m. jame plevėsuoja Lietuvos trispalvė.

Žemutinė pilis yra rūmai kalno papėdėje – didžiojo kunigaikščio rezidencija. Šie rūmai supo 2500 kvadratinių metrų ploto kiemą ir šliejosi prie katedros rytinės sienos – su katedra juos jungdavo dengta galerija, kuria didieji kunigaikščiai eidavo į mišias. Po 1569 m. (Liublino unija) rūmai ėmė nykti, karaliai atvykę į Vilnių, apsistodavo jau nebe joje, o kitose rezidencijose. XIX a. pradžioje pilis buvo visiškai nugriauta, šiuo metu vyksta Žemutinės pilies atstatymo darbai.

Kreivoji pilis – viena iš Vilniaus gynybinių pilių, stovėjusi ant vieno iš Vilniaus piliakalnių, vadinamo Kreivuoju arba Pilkuoju kalnu (ant jo dabar stovi Trijų Kryžių paminklas). Kreivoji pilis buvo medinė, ji visiškai sugriauta ir sudeginta buvo per 1390 m. Vokiečių ordino puolimą. Tuo metu nei Aukštutinė, nei Žemutinė pilis nebuvo užimtos, o kartu su Kreivąja pilimi buvo sudeginta ir papilio gyvenvietė.

Pagal: <http://www.ivilnius.lt/atrask/lankytinos-vietos/aikstes/rotuses-aikste/>

B šaltinis

Pagal: <http://www.maps.lt>

Pamokos aprašymas.

Tema: Katedra - pradžių pradžia

Tikslas:

1. Pristatyti visuomenei katedros aiškios svarbą Lietuvos istorijai.
2. Apažinti su svarbiausiais aiškiais objektais.
3. Sudominti viduramžių amatais ir menais.
4. Pristatyti kuzdirkutes tradicijas

Puimones

1. Miesto žemėlapis su pažymėtais renginio objektais.
2. Informaciniai plakatai renginio vietoje.
3. Gidai
4. Amatininkai
5. Meno kolektyvai
6. Viduramžių klubai (kuzirės rekonstrukcijos)
7. Viduramžių rūbų kolekcijos.
8. Kuzirės ir kopkystulpių nuotraukos-plakatai.
9. Jaunimo teatro grupė (sudimino sapno inscenizacijai)

Laukiami rezultatai

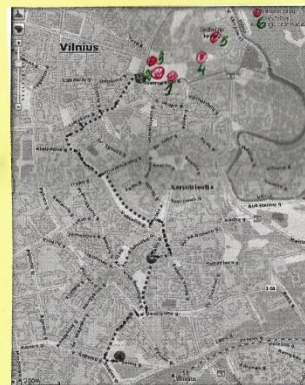
1. Gausus miestelėnų ir užjūrio svečių apsilankymas.
2. Jaunimas traukiamas viduramžių gyvenimo verpetus.
3. Tautinės savivertės stiprimas

KATEDRA - PRADŽIŲ PRADŽIA

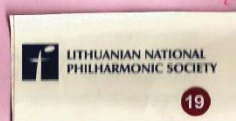
Renginių planas

DATA

1. Gedimino paminklo papėdė
Gedimino sapno inscenizacija
2. Senosios gynybinės sienos riba
Gyvieji amatai
3. Katedros požemiai
Ekskursijos (nemokamos)
4. Valdovų rūmų kiemelis
Baroko laikotarpio šokių ir muzikos kolektyvų pasirodymai
Šokių pamokos
Rūbų kolekcijų pristatymai
Kostüminių fotosesijos
5. Gedimino kalnas
Viduramžių riterių kovų rekonstrukcija
Galimybė sudalyvauti turnyre
6. Trijų Kryžių kalnas
Fotoekspozicija „Kryždirbystės tradicijos“

Rengėjai: klubas „Trys gracijos“

BERNARDINŲ SODAS

A šaltinis

Bernardinų sodas, seniau dar vadintas Sereikiškių parkas – parkas įsikuriąs pačiame miesto širdyje Senamiestyje, ribojasi su žymiausiomis Vilniaus vietomis: Gedimino pilies kalnu, Vilnele, Bernardinų vienuolynu, Valdovų rūmais. Vasaros metu parkas atgyja, čia vilniečiai mėgsta pasivaikščioti, pabėgioti, pasportuoti ar paplaukioti vilnele baidarėmis. Parke vasaros metu veikia teniso kortai.

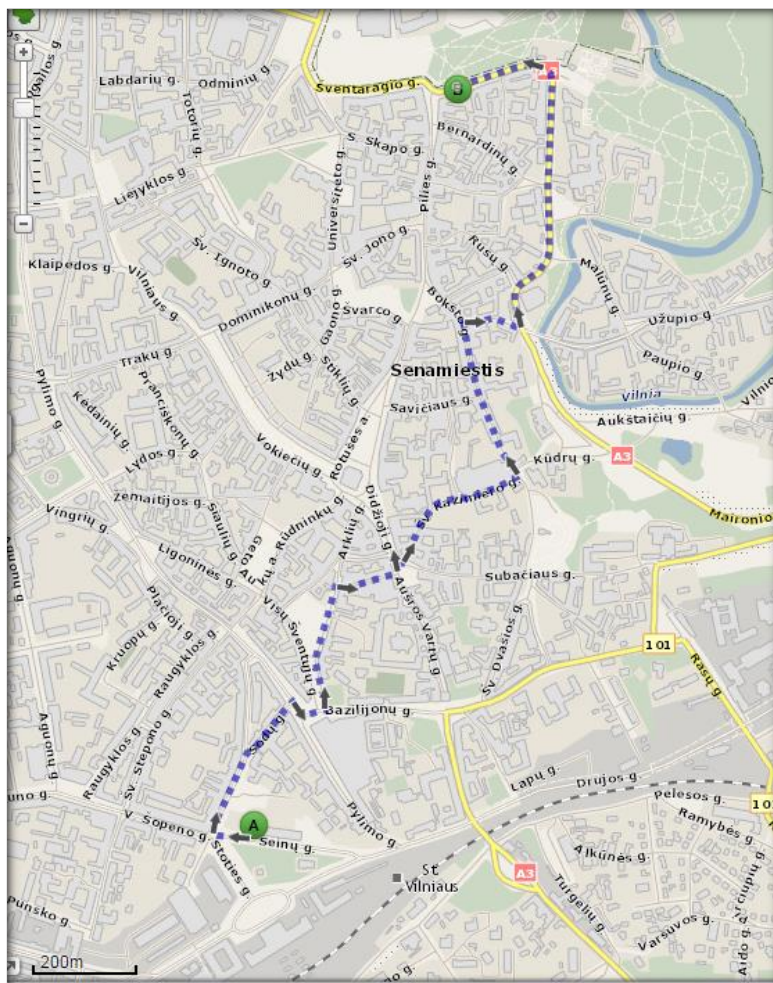
XII – XIV a. Sereikiškių parko vietoje buvo Šventosios giraitė. Į Vilnių atkeliavus bernardinų vienuoliams, Šventosios giraitė buvo iškiršta ir atiduota jiems. Čia jie iki XIX a. vidurio buvo įsirengę daržus, sodus, tvenkinius, kanalus ir dekoratyvinį parką. XIX a. uždarius vienuolyną sodas perleistas miestui. Šiaurinės vakarų pusėje S. B. Jundzilo iniciatyva sukurtas Vilniaus Universiteto Botanikos sodas, dar geriau žinomas, kaip Bernardinų sodas. XIX a. viduryje sodas buvo sunaikintas. XIX amžiaus pabaigoje parko teritorijoje įkurta viešasis poilsio parkas. 1886 – 1888 metais įrengtas vienas iš pirmųjų miesto viešasis sodas.

1912 – 1914 metais šalia Bernardinų vienuolyno įrengta vandens tiekimo stotis. Ji yra išlikusi iki šių dienų, tai pati seniausia vandens tiekimo stotis ir geriamo vandens laboratorija.

Po Antro Pasaulinio karo parkas buvo pertvarkytas. Visas parkas buvo orientuotas į pagrindinėje aikštėje stovėjusį J.Stalino paminklą. Parko gale pastatytas kino teatras, įrengti atrakcionai. Parkas pavadintas Jaunimo sodu. Vėliau parko pavadinimas pakeistas į Sereikiškių parko pavadinimą.

Pagal: <http://www.ivilnius.lt/atrask/lankytinos-vietos/aikstes/rotuses-aikste/>

B šaltinis

Pagal: <http://www.maps.lt>

Pamokos aprašymas.

Socialinių mokslų diena – edukacinis užsiėmimas Vilniaus mieste „Bernardinų sode“. Programos pavadinimas „Ar žinai kokios spalvos Vilniaus širdis?“

Maršrutą kūrė: geografijos mokytojos – Lina Barauskienė, Laima Railienė ir istorijos mokytoja (iš Kauno, gėda neatsimenu vardo).

Reikalingos priemonės: iš anksto paruošti maršruto žemėlapiai, kompasai, užduotims: kryžiažodžiai, nuotraukų komplektai, išmanūs mobilieji telefonai arba planšetės, rašymo priemonės, žalios spalvos akmenukai.

Visi mokiniai sutartu laiku susitinka prie Neries ir Vilnelės santakos. Čia visi susirinkę aštuntokai pasidalina į 4-5 grupes (priklausomai kiek mokinių dalyvauja) ir gauna maršruto žemėlapi, kuriame objektai yra nurodyti pagal azimuto kryptis, tačiau neįvardinti.

I užduotis. Naudodamiesi kompasu ir žemėlapiu pagal duotą azimutą, eiti iki taško A, jį suradus sutartiniu ženklų pažymėti žemėlapyje.

II užduotis. Taškas A – tai Gedimino pilis. Mokiniai užkopę į kalną prie pilies žemėlapyje pažymi objektą. Mokinius šiame taške pasitinka Gediminas su svita. (tarkime, kad tai bus aštuntokų tėvai su kuriais jau iš anksto bus susitarta ir pasiruošta). Gediminas trumpai papasakoja savi istoriją, o svita pristato ginkluotę. Tada mokiniai gauna vokus su šio taško užduotimi. Po klausymo jiems reikia išspręsti kryžiažodį. Išsprendę kryžiažodį, deda juos atgal į vokus ir palieka Gediminui. Naudojantis kompasu ir žemėlapiu ieško taško B.

III užduotis. Taškas B – Vilnelės upės pakrantė. Sutartame taške mokinių jau laukia persirengusi Vaidilutė (irgi mokinio mama, su kuria iš anksto viskas suderinta). Vaidilutė pradeda pasakoti legendą ir staiga suvaidina, kad pamiršo jos pabaigą, tada mokinių komandos vėl gauna vokus, kuriuose užduotis – pabaigti Vaidilutės pasakojimą naudodami apiektas geografijos ir istorijos sąvokas. Užrašę pasakojimo pabaigą, lapus deda į vokus ir atidavę Vaidilutei ieško taško C.

IV užduotis. Taškas C – Bernardinų vienuolynas. Šiame taške mokinių laukia Bernardinų vienuolis (taip pat tėtis). Jis trumpai pristato Bernardinų vienuolyną ir išdalina mokiniams užduočių vokus. Šiame taške mokinių komandoms yra pateikiami skirtingi klausimai, į kuriuos atsakymus jie turi surasti pasinaudoję išmaniaisiais telefonais ar planšetėmis. Užduotis vadinasi „Google žino ir padės“. Atsakę į klausimus mokiniai atiduoda užpildytus lapus Bernardinų vienuoliui ir ieško taško D.

Klausimų pavyzdžiai:

1. Kada į Lietuvą atkeliavo Bernardinai ir kodėl iškirsta giraitę atiteko jiems?
2. Kodėl Bernardinų vienuolynas XIX a. buvo uždarytas?
3. Kodėl po II pasaulinio karo visas parkas buvo orientuotas į aikštėje stovintį Stalino paminklą? Ir pan.

V Užduotis. Taškas D – Valdovų rūmai. Čia mokinius pasitinka Žygimantas su Barbora (vėlgi tėvai). Jie taip pat trumpai papasakoja savo istoriją, pasikalba su mokiniais ir išdalina paskutinės užduoties vokus. Juose mokiniai randa 6 nuotraukas iš trijų laikotarpių: 1. XVI a. Pastatyti valdovų rūmai (2 nuotraukos su skirtingais paveikslėliais), 2. Dvi nuotraukos iš XVII a. Kai rūmai buvo sugriauti kaip atrodė (2 nuotraukos su skirtingais paveikslėliais) ir 3. Dvi nuotraukos iš rūmų atstatymo ir dabartinis vaizdas.

Mokiniai jas turi suklijuoti eiliškumo tvarka ir atiduoti Barbora ir Žygimantui. Ir surasti apskutinę maršruto vietą tašką E, kuriame jų laukia „lobis“, padėsiantis atskleisti kokios gi spalvos yra Vilniaus širdis, kur ir vyko visos jų užduotys.

VI Užduotis. Paskutinis taškas E – turėtų būti vėl prie upės, kur mokinius pasitinka Vaidilutė su tariamu lobiu – žalios spalvos akmenukais. Mokiniai kalbasi argumentuoja, kodėl šios vietovės (maršruto) spalva yra žalia.

Tada visi vėl sugrįžta prie Valdovų rūmų, čia jau susirinkę Gediminas, Vaidilutė, Bernardinai ir Žygimantas su Barbora. Galima trumpai aptarti kaip sekėsi mokiniams, kas patiko, kaip tokios išvykos padeda mokytis. Mokiniai turėjo ne tik atlikti užduotis, pažymėti taškus žemėlapyje, bet ir nusifotografuoti kiekviename taške.

Galutinis įvertinimas vyksta mokykloje. Mokytojai, lydėję mokinius į edukacinį užsiėmimą, mokykloje atplėšia vokus ir ištikrina užduotis, o mokiniai visai mokyklai savo išpūdžius perteikia informatikos pamokoje sudėliotuose nuotraukų koliažuose, kurie eksponuojami mokykloje.

Kvietimas–programa (lankstinukas)

„Ar žinai kokios spalvos Vilniaus miesto širdis“

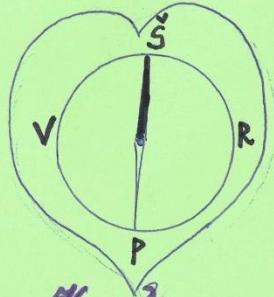
Kada?

2015 m. gegužis 25 d.
arį valandą po vidurdienio,

Kur?
prie Šventosios Vilnius
upis tautakol

Kam?

Viešinti geros valios
astuntokams

Kas?

Vilniaus miesto širdies
spalvos nustatymas

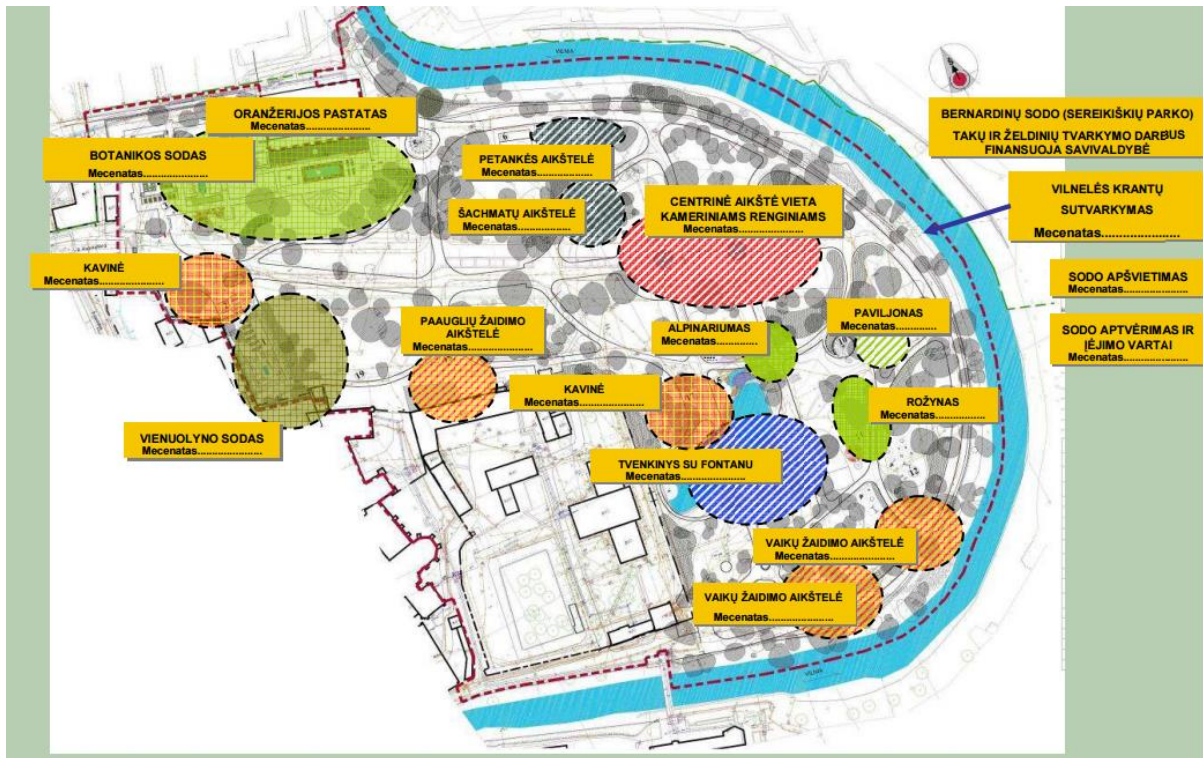
Ar mata?

Žemės galvoje, prišas – kišenėje.

Vilnius
2015

Bernardinų sodo detalus planas

Pagal: www.architektusajunga.lt/uploads/old/1778_Microsoft%20PowerPoint%20-%20SEREIKISKES_090913M.ppt.pdf

Pagal: <http://www.maps.lt/map/default.aspx?lang=lt>

VILNIAUS UNIVERSITETAS

A šaltinis

Vilniaus Universiteto pradžia laikytinas jėzuitų apsilankymas Vilniuje. 1569 m. jie įkūrė Vilniaus kolegiją, kurią 1579 m. Lenkijos- Lietuvos karalius Steponas Batoras nurodė reorganizuoti į Universitetą. Universitetui daug įtakos turėjo Renesanso, Reformacijos ir katalikiškos reformos idėjos. Šis Universitetas yra laikomas vienu iš seniausių Vidurio ir Rytų Europoje, už jį senesni buvo tik Prahos, Krokuvos, Pečo, Budapešto, Bratislavos ir Karaliaučiaus universitetai. Lietuvoje Vilniaus Universitetas yra seniausias ir žymiausias universitetas, iš jo kilo beveik visos Lietuvos aukštosios mokyklos bei universitetai.

XIX a. pirmajame trečdalyje Vilniaus Universitetas, ne vieno amžininko pastebėjimu, prilygo pažangiausiems Europos universitetams. Prilygo ne tik studijų kokybe, bet ir poveikiu visuomenei. Universitetas išugdė daugybę poetų, kultūros veikėjų bei mokslininkų. 1832 m. nuslopinus Lenkijos ir Lietuvos sukilimą Rusų valdžia uždarė Universitetą. Tie patys metai yra laikomi senojo Vilniaus Universiteto epochos pabaiga.

XX a. Universitetas buvo atkurtas, tačiau neramumai tęsėsi. Antro Pasaulinio karo laikotarpiu jis, kaip ypač svarbus Vilniaus miesto objektas, ėjo iš rankų į rankas: buvo lenkų, lietuvių, sovietų, nacių.

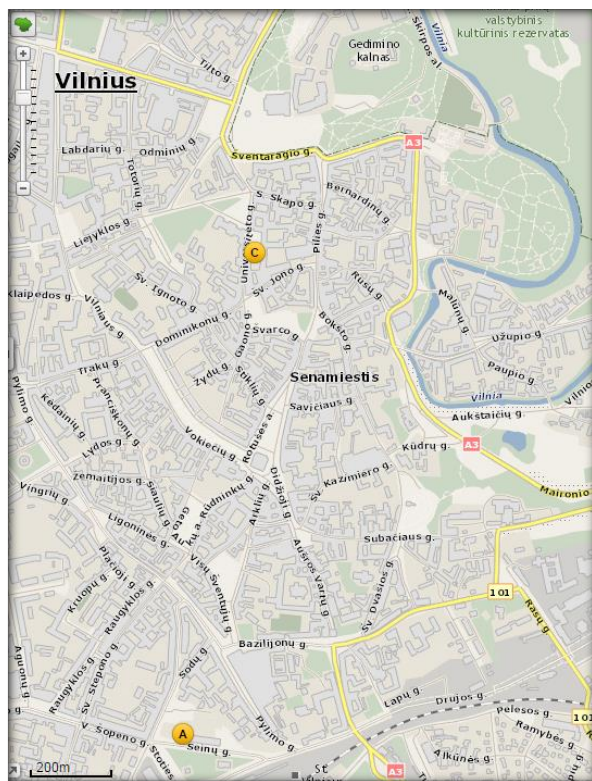
Naujas Universiteto istorijos tarpsnis prasidėjo 1990 m., kai Lietuvoje buvo atkurta Nepriklausomybė, tada Universitetas atgavo autonomiją.

Šiuo metu Universitetas garsėja savo:

- Biblioteka, kurios pradžia siekia 1570 m., kuomet kuomet buvo įkurta jėzuitų kolegija, o prie jos suformuota ir biblioteka.
- 13 įvairaus dydžio kiemelių.
- Vilniaus universiteto astronomijos observatorija, įkurta 1753 m. – viena seniausių Europoje ir seniausia buvusioje Lietuvos – Lenkijos valstybėje.
- Vienas išpūdingiausių Barokinės architektūros kūrinių – Šv. Jonų bažnyčia, kuri buvo pradėta statyti tuoj po Lietuvos krikšto 1387 m., o baigta 1426 m.

Pagal: <http://www.ivilnius.lt/atrask/lankytinos-vietos/aikstes/rotuses-aikste/>

B šaltinis

Pagal: <http://www.maps.lt>

Kvietimas–programa (lankstinukas)

Atvėrus:

VILNIAUS UNIVERSITETAS

LAIKAS

10-11 val.
GIOMIS

11-11.30 val.
RENSINIO
ORGANIZATORIUSI

11.30-12.30 val.
BIBLIOTEKOS
DARBOTOJAI

DALYVIAI: 6 KLASIŲ, MOKSLEIVIAI

NUMATOMI RENGINIAI:

✓ EKSKURSIJA "VU KIEMEŲ LABIRINTAIS"
BRAIŽINIŲ PLANŲ...

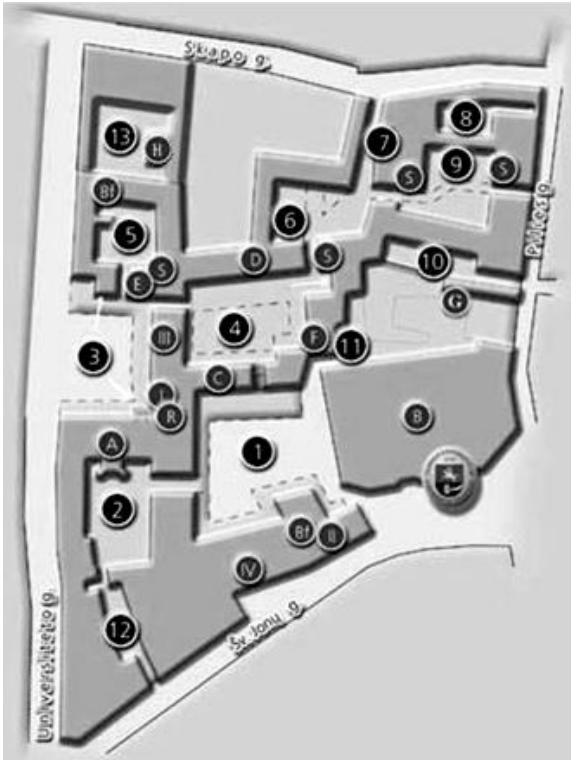
✓ JŠ AUKŠTAI APŽVELKIME VILNIAUS SENAMIESTĖ
VEIKLA BOKŠTE...

✓ KĖ SLEPIA BIBLIOTEKOS UŽKABORIAI

Maršrutą kūrė: Inga,

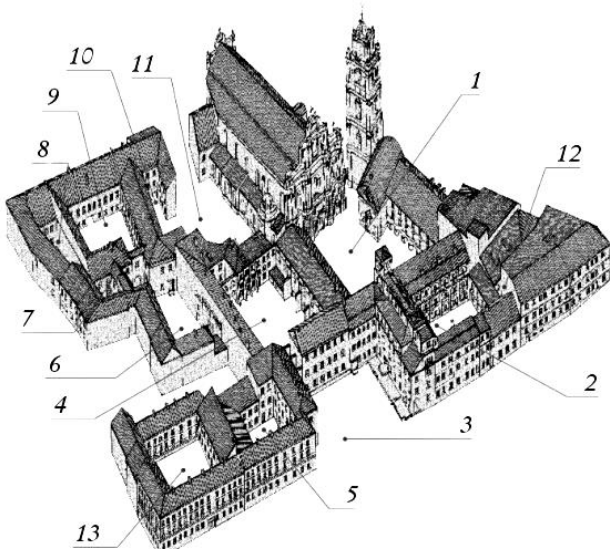
Pamokos aprašymas.

Naudojantis pateiktais šaltiniais atakykite į klausimus ir atlikite užduotis.

1. Didysis kiemas
2. Observatorijos kiemas
3. Bibliotekos kiemas
4. M. K. Sarbievijaus kiemas
5. M. Daukšos kiemas
6. S. Daukanto kiemas
7. Arkadų kiemas
8. L. Gucevičiaus kiemas
9. A. Mickevičiaus kiemas
10. S. Stanevičiaus kiemas
11. K. Sirvydo kiemas
12. Senosios spaustuvės kiemas
13. Bursų kiemas
- A. Astronomijos observatorija
- B. Šv. Jonų bažnyčia
- C. Biblioteka
- D. Filologijos fakultetas
- E. Istorijos fakultetas
- F. Knygynas "Littera"
- G. Orientalistikos centras
- H. Filosofijos fakultetas
- R. Rektoratas
- S. Skaitykla
- I. Aula Rectoris - Rektorius aula
- II. Aula Parva - Mažoji aula
- III. P. Smuglevičiaus salė
- IV. Teatro salė

Kiek universitete yra kiemelių? _____ Kada įkurtas VU? Nurodykite metus arba amžių. _____

Kas buvo įkūrėjai?

Nubraižykite ekskursijos judėjimo kelią. Plane pažymėkite tas vietas kurios buvo aplankytos išvyko metu.

Kodėl pagrindinė Lietuvos teritorijos geografinio pažinimo medžiaga buvo sukaupta VU?

Kas labiausiai patiko VU?

Refleksija

Ar atpažįstate aplankytas vietas?

Galite naudotis žemiau pateiktu aprašymu.

1. Vilniaus universiteto bibliotekos Joachimo Lelevelio salė
2. Astronomijos observatorija
3. Šv. Jonų bažnyčia ir Didysis universiteto kiemas, XIX a. vidurys
4. P. Smuglevičiaus salė
5. Bronzinės universiteto bibliotekos durys, skirtos pirmos lietuviškos knygos 450 metų jubiliejui
6. Petro Repšio " freska *Metų laikai* su atskirais fragmentais iš baltų mitologijos
7. Lietuvą atstovauja Vilniaus universiteto ansamblio maketas Mini Europos parke, Briuselis

Vilniaus universitetas

ROTUŠĖS AIKŠTĖ

A šaltinis

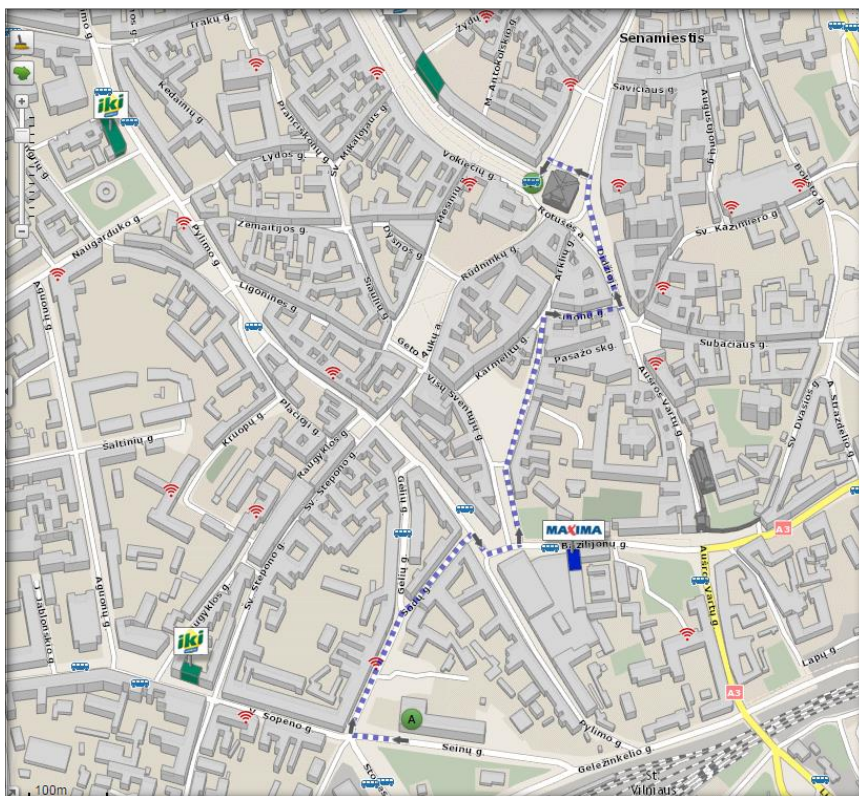
Rotušės aikštė yra Vilniaus senamiestyje, Didžiojoje gatvėje. Tai viena iš seniausių Vilniaus senamiesčio aikščių.

Trikampė Rotušės aikštė atsirado turgaus aikštėje, kuri buvo jau XV a. Prie šios aikštės didikai ir pirkliai statydavosi rūmus, aikštė tarnavo kaip bausmių vykdymo (prieš rotušę stovėjo stulpas, prie kurio budelis plakdavo nusikaltėlius), turgų bei visuomeninio gyvenimo vieta. Aikštėje ne kartą vyko susirėmimai tarp miestelėnų ir užpuolikų kariuomenių. Nuo Rotušės, Didžiosios gatvės link, turgaus viduriu anksčiau driekėsi dvi eilės mūrinių parduotuvių ir parduotuvėlių, dabar jų nebėra, tačiau ten tebevykstančios metinės mugės gali puikiai priminti tų laikų dvasią. Tais laikais Rotušės aikštė buvo gerokai mažesnė ir buvo išsidėsčiusi maždaug tarp dabartinės rotušės pastato, švento Kazimiero bažnyčios ir Arklių gatvės pradžios (šiuo metu jos ribos yra tarp Aušros Vartų, Didžiosios ir Vokiečių gatvių, ties rotušė baigiasi šios gatvės: Didžioji, Stiklių, M. Antokolskio g., Vokiečių, Muziejaus g). Sklando legenda, kad Algirdo laikais Rotušės aikštėje buvo nužudyti septyni pranciškonų vienuoliai, kiti septyni buvę nukryžiuoti ant Plikojo kalno (šiandien vadinamo Trijų Kryžių kalno).

Dabar Rotušės aikštė žinoma kaip kultūrinių renginių vieta. Čia kasmet vyksta Kaziuko mugė, taip pat įvairūs koncertai, Lietuvos žmonėms itin svarbūs krepšinininkų sutikimai. 2002 m. lapkričio 23 d. šioje aikštėje savo vizito metu kalbą sakė tuometinis JAV prezidentas Džordžas Bušas – tai primena paminklinė lenta.

Pagal: <http://www.ivilnius.lt/atrask/lankytinos-vietos/aikstes/rotuses-aikste/>

B šaltinis

Pagal: <http://www.maps.lt>

Pamokos aprašymas

Tikslas: Kūrybiškai paminti miestų ir vietovių istoriją, ypač Vilniaus miestą, apimančią nepramaldą istoriją.

Uždaviniai: 1. Naudodamiesi istorinėmis žemėlapičiais ir nuotraukomis, išanalizuoti miesto istoriją.
2. Naudodamiesi bendravimo ir bendradarbiavimo, bendradarbiavimo įgūdžiais, sukurti miesto planą.

Reikalinga priemonė: planas, reikiama informacija.

Mokymų rezultatai:
1- atpažinti; kiti istoriniai ir vadinamieji
2- išanalizuoti
3- apibendrinimas (reflexija).

Sėkimo: 1- kaip atpažinti kiti istoriniai ir vadinamieji.

Uždaviniai: 1) atpažinti miesto planą, ypač istorinius objektus.
• reikalinga informacija (historiniai žemėlapiai)

vidiniai, kiti istoriniai ir vadinamieji.

istoriniai - bendrai -
kiti istoriniai

2) išanalizuoti istorinius objektus (pabrėžti).

3) išanalizuoti istorinius objektus, ypač istorinius ir vadinamieji.

4) bendradarbiauti planuojant miesto planą (pabrėžti istorinius objektus, ypač istorinius ir vadinamieji).

įvertinimas (kas ką daro?)

Projektinio darbo etapai:

Pasirengimas:

1- nacionaliniai istoriniai objektai, ypač Vilniaus mieste, kiti istoriniai ir vadinamieji.
2- 8 klasių mokymai (pajūri) kiti istoriniai ir vadinamieji.

Planavimas:

1- tikslas - problema 4- apibendrinimas / kiti istoriniai ir vadinamieji.
2- idėja
3- kiti istoriniai ir vadinamieji.

Vykdymas:

• išanalizuoti istorinius objektus, ypač istorinius ir vadinamieji.

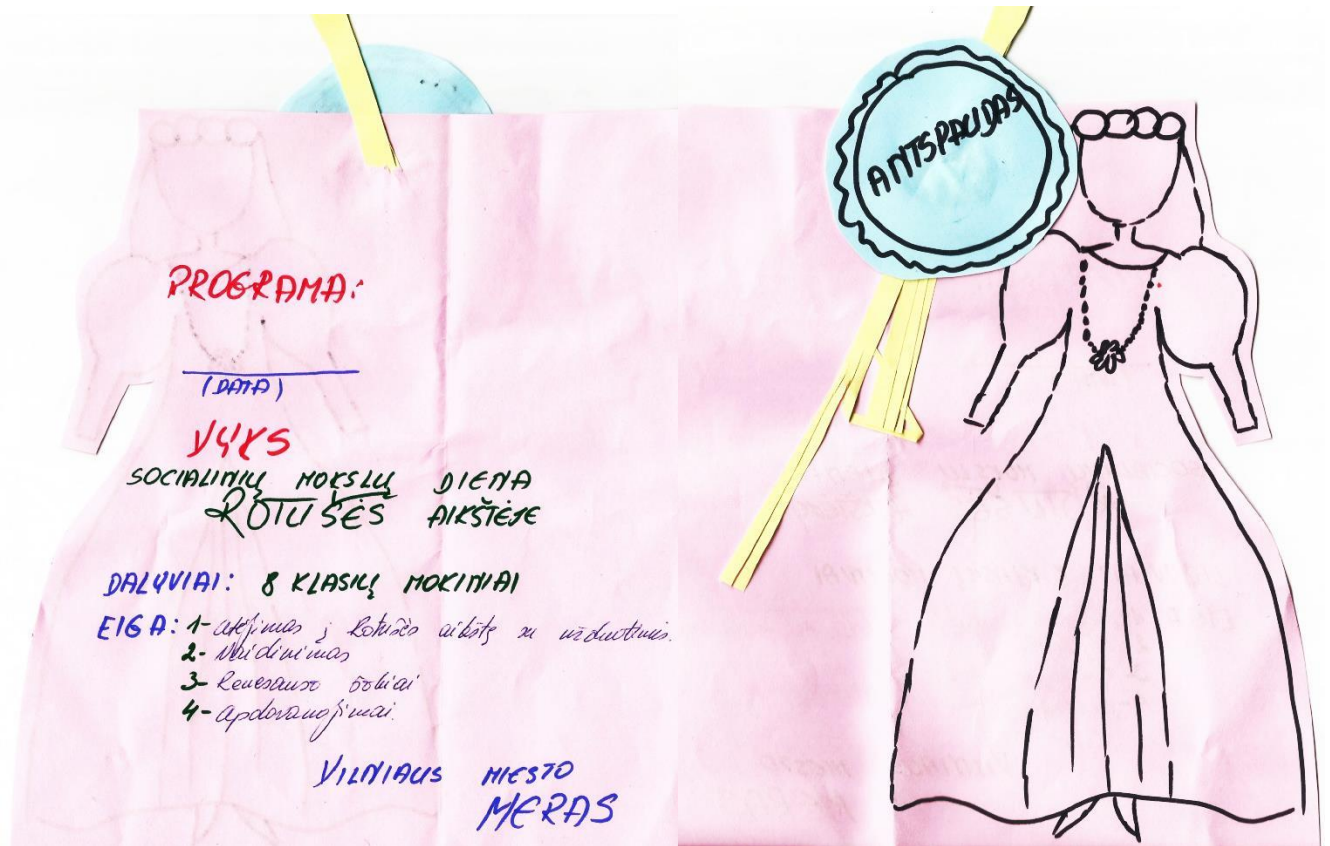
Pristatymas:

1- vadinamieji
2- 1 vadinamieji istoriniai ir vadinamieji.
3- apibendrinimas

Įvertinimas:

1- miesto istorija (vadinamieji)
2- bendrai
3- miesto istorija ir vadinamieji.

Kvietimas–programa (lankstinukas)

Planą rašė ir maršrutą kūrė: Jolanta ir Laima

Internetinė svetainė
www.int.geo.AL

Socialinių mokslų diena.

Vieta: Aušros vartai

Data 20150403, 13 val.

Dalyviai 9 kl. mokinių komandos (sudaro 4 mokiniai)

Siekiame sugriauti mitą ir įrodyti, kad Aušros vartai ne tik religinei šventovei.

Renginiai

- 1 Informacijos rinkimas pagal parengtą planą
- 2 Parengti maršrutą ar schemą ir t. t.
- 3 Interviu (muziejiniukes, vienuolis, kunigas, informacinio centro darbuotojas ir t. t. padiriantis įrodyti hipotezę)
- 4 Darbo pristatymas ir išvadų pateikimas
- 5 Apibendrinimas ir apdovanojimai.

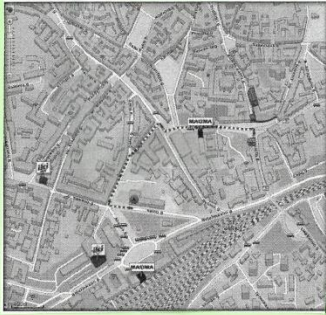
Darbo vertinimas (kriterijai)

- 1) Originalumas
- 2) Argumentų gausa ir įvairovė
- 3) Informacinių šaltinių gausa ne mažiau 3
- 4) Estetiškas raišdas
- 5) Raišdinės informacijos pateikimas

DAUGIAU INFORMACIJOS:
WWW.IST.GEO.AL

2015 04 03
DALYVIAI: 9kl. mokinių komandos
Sieksime įrodyti, kad Aušros vartai ne tik religinė šventorė

RENSINIAI:
✓ Informacijos rinkimas;
✓ Maršruto/schemos parengimas
✓ Interriu

BARBAKANE DARBU, PRISTATYMAS IR APDOVANOJIMAI !!!

PAGRINDINIS PRIZAS-
ROMA

Maršrutą kūrė: Laima ir Asta

Ugdyti divergentinį mąstymą (idėjų gausumą, lankstumą, originalumą, detalumą)

Vertinimas. Galima įvertinti užduoties atlikimo kokybę (*pastaba*: jei vertinimui bus mažai laiko, užtektų paaiškinti, kaip mokytojai galėtų vertinti atliekant panašius pratimus, kita vertus, prasminga būtų prašyti įvertinti, kad geriau suprastų kaip tai galima daryti).

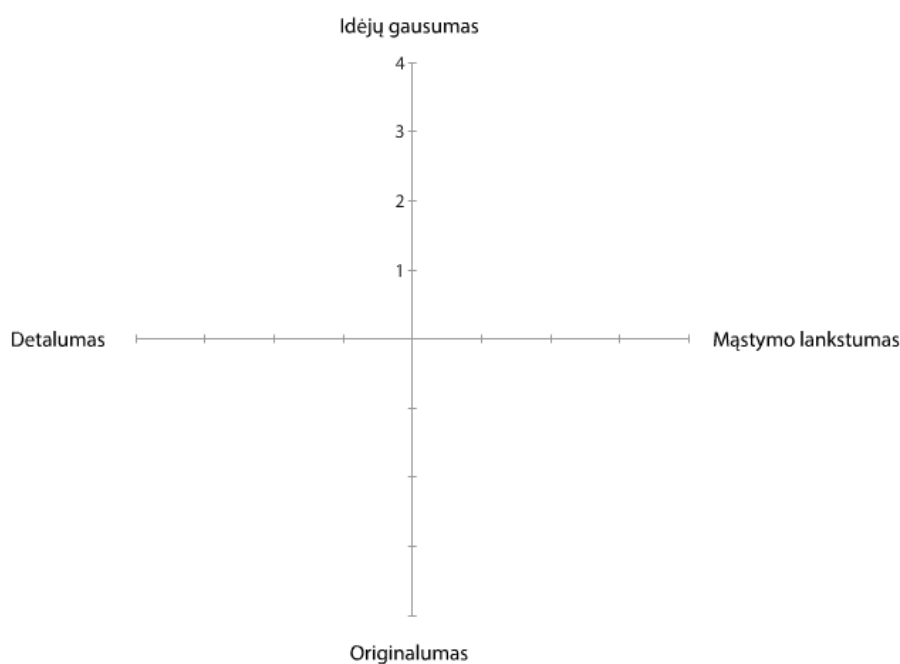
- Pratimo atlikimo kokybė gali būti vertinama pagal:
- ✓ pateiktų tinkamų **idėjų gausumą** (kiek buvo pateikta iš viso idėjų - susumavus visas į temą atsakančias užduoties dalyse pateiktas idėjas rašomas balas),
- ✓ **mąstymo lankstumą** (kiek kiekvienoje dalyje dalyje yra skirtingo pobūdžio idėjų: vertinamas kiekvienos dalies atsakymai pagal tai kiek buvo pateikta skirtingų idėjų/požiūrio taškų į kiekvieną klausimą iš 4 pateiktų)
- ✓ **originalumą** (kiek ir kokių originalių idėjų buvo pateikta, *originalios yra tos, kurios išsiskiria ir atrodo netikėtos, stebinančios, neįprastos* už kiekvieną jų gaunama po balą)
- ✓ **detalumą** (kiek detalai buvo išgvildenta problema, vertinama kiekviena dalis pagal tai, kaip detalai pateikiama problemos analizė. Maksimalus šios dalies balų skaičius – 4).

Bendras įvertinimas: sudedami visi balai, gauti už kiekvieną dalį, palyginamos grupės.

Pastaba: Balus skaičiuoja patys dalyviai, kad geriau išmokytų įvertinti divergentinio mąstymo apraiškas/komponentus, ekspertai padeda įvertinti, patikslina. Po pristatymo lapai kabinami ant sienų, kaip ir visi kiti atlikti dalyvių darbai, todėl dienos pabaigoje, vykstant aptarimui, gali matyti nuveiktus darbus).

Kūrybinis darbas vertinamas pagal divergentinio mąstymo kriterijus

(Pasirinkta vertinimo skalė nuo 1 iki 4: 1 – labai mažai, 2 – patenkinamai, 3 – gausu, 4 – labai gausu)

Metodiniai patarimai mokytojui

Įsivertinimo „Voratinklis“ – vizualus grafinis veiklos rezultatų / pažangos (įsi)vertinimo būdas. Jis gali būti naudojamas: darbui pamokoje (įsi)vertinti; stebėti ir fiksuoti mokymosi pažangą ilgesnį laikotarpį.

„Voratinklio“ diagramą sudaro iš vieno centro nubrėžtos ašys, kurių skaičius atitinka vertinamų rodiklių (nuostatų, gebėjimų, žinių ir supratimo) skaičių. Vertinimo skalė ašyse rodo vertinamų rodiklių intensyvumą.

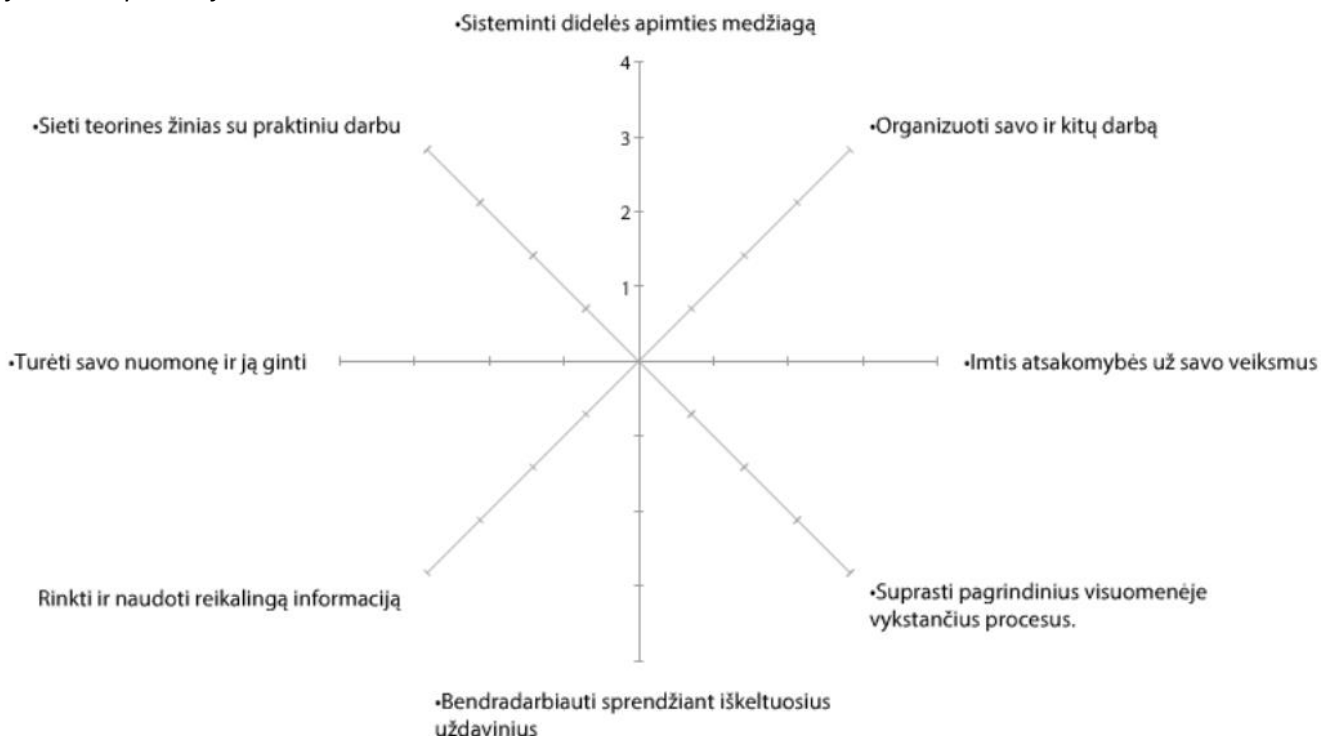
Naudojantis skaitmeniniu įrankiu „Voratinklis“ galima:

- keisti diagramos ašių skaičių nuo 3 iki 8 ir vertinimo skalės intensyvumą nuo 1 iki 10;
- peržiūrėti ir redaguoti sukurtas diagramas (maksimalus diagramų skaičius viename faile – 6);
- sukurtas diagramas išsaugoti spausdintiniu (PDF) ar darbinio (XML) formatais.

Pagal: <http://www.ugdome.lt/kompetencijos5-8/pagrindinis/kompetenciju-ugdymo-praktika/projektai/projektas-kaip-metodas/>

Mokinys

Pasirinkta vertinimo skalė nuo 1 iki 4: 1 - Pirmieji žingsniai, 2 – Einama teisinga kryptimi, 3 – Jau arti tikslo, 4 – Įgyjama kompetencija

Pagal: http://mokomes5-8.ugdome.lt/irankiai/voratinklis/voratinklio_panaudojimo_metodines_rekomendacijos.pdf